

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Elżbieta Karska

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie ze skargi M.K.

na naruszenie prawa stron do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w W. w sprawie o sygn. VI ACa (...)/23

przy udziale Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Apelacyjnego w W.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 25 lutego 2026 r.,

oddala skargę.

Elżbieta Karska Tomasz Przesławski Grzegorz Żmij

UZASADNIENIE

M.K. (dalej: „skarżący”), działając przez pełnomocnika profesjonalnego, pismem datowanym na 19 grudnia 2025 r. wniósł skargę na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w W., sygn. VI ACa (...)/23, wnosząc o:

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania prowadzonego przed Sądem Apelacyjnym w W. w sprawie o sygn. VI ACa (...)/23;
2. wyznaczenie Sądowi II instancji terminu do wydania wyroku;
3. zasądzenie na rzecz skarżącego od Skarbu Państwa kwoty 6.000 PLN;

4. zasądzenie na rzecz skarżącego od Skarbu Państwa kosztów postępowania wywołanego skargą na przewlekłość postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skargi wskazano, że „sprawa tocząca się przed Sądem Apelacyjnym w W. VI Wydział Cywilny, sygn. akt VI ACa (...)/23 wpłynęła do Sądu Apelacyjnego w W. w dniu 18 października 2023 r. Obecnie od 1 lipca 2025 r. widnieje w kalendarzu spraw oczekujących na wyznaczenie terminu”.

Pismem z 9 lutego 2026 r. Prezes Sądu Apelacyjnego w W. zgłosił swój udział w sprawie i wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga wniesiona w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuraturę i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725 ze zm., dalej także jako: „u.s.p.p.”) nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 u.s.p.p. strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

W art. 2 ust. 2 u.s.p.p. wskazano elementy podlegające analizie na etapie postępowania w przedmiocie przewlekłości. W świetle tego przepisu dokonując oceny uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Ustawodawca nie zdecydował się na określenie terminu, po upływie którego następuje przewlekłość postępowania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że wielomiesięczną bezczynność sądu, polegającą na niewyznaczeniu rozprawy bądź niepodjęciu czynności należy utożsamiać z przewlekłością sądu (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 grudnia 2018 r., I NSP 40/18; z 11 września 2019 r., I NSP 88/19; z 14 listopada 2019 r., I NSP 151/19; z 12 maja 2020 r., I NSP 37/20; z 27 października 2020 r., I NSP 151/20).

Podkreślić należy, że ocena przewlekłości postępowania ma jednak charakter indywidualny i uwzględnia okoliczności konkretnej sprawy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 11 lipca 2019 r., I NSP 48/19; z 6 maja 2020 r., I NSP 34/20; z 10 listopada 2020 r., I NSP 142/20; z 28 września 2021 r., I NSP 145/21). W toku postępowania o stwierdzenie przewlekłości postępowania sąd oceniający sprawę analizuje nie tylko okres zaniechania jej rozpoznania, lecz bierze pod uwagę wszystkie kryteria, o których stanowi art. 2 ust. 2 u.s.p.p.

Na potrzeby niniejszego postępowania dokonano analizy akt postępowania toczącego przed Sądem Apelacyjnym w W. pod sygnaturą VI ACa (...)/23. Ocena ta nie daje podstaw do stwierdzenia, że w sprawie nastąpiła przewlekłość, o której stanowi art. 2 ust. 1 u.s.p.p.

Akta sprawy wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w W. 18 października 2023 r. W tym samym dniu wylosowano sędziego referenta. 19 października 2023 r. zarządzono wpisanie sprawy do repertorium ACa oraz poinformowanie stron o składzie rozpoznającym sprawę. 23 stycznia 2024 r. wpłynął wniosek powodów o udzielenie zabezpieczenia. Zarządzeniem z 13 marca 2024 r. wezwano pełnomocnika powodów do usunięcia w terminie 7 dni braków formalnych wniosku o udzielenie zabezpieczenia poprzez wskazanie sumy zabezpieczenia pod rygorem zwrotu wniosku. Odpowiedź na wezwanie wpłynęła do akt 21 czerwca 2024 r. Postanowieniem z 25 lipca 2024 r. oddalono wniosek powodów o udzielenie zabezpieczenia. Pismem z 26 lipca 2024 r. pozwany złożył uzupełnienie apelacji. Pismem z 28 października 2024 r. powodowie wnieśli o podjęcie czynności w sprawie. 17 marca 2025 r. sędzia referent zarządził przedstawienie akt referendarzowi sądowemu celem zbadania braków formalnych apelacji.

Zarządzeniem z 30 czerwca 2025 r. nadano bieg apelacji pozwanego oraz zażaleniu powodów, m.in. zarządzono doręczenie odpisu apelacji i odpisu zażalenia stronie przeciwnej. Odpowiedź na apelację wpłynęła 22 lipca 2025 r. Zarządzeniem z 2 stycznia 2026 r. wyznaczono termin rozpoznania apelacji i zażalenia na dzień 13 marca 2026 r.

Sąd drugiej instancji podejmował czynności w sprawie, w tym w szczególności związane z rozpoznaniem wniosku skarżących o zabezpieczenie. Nie ulega wątpliwości, że słusznym oczekiwaniem strony jest możliwie jak najszybsze rozpoznanie sprawy, jednak zwrócić uwagę należy także na to, że w analizowanej sprawie wyznaczono termin rozpoznania sprawy na dzień 13 marca 2026 r. Strony

W realiach niniejszej sprawy, odnosząc się do stanowiska wyrażonego przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w W., należy także zaznaczyć, że Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał w swoim orzecznictwie, że okolicznością usprawiedliwiającą opóźnienie w rozpoznaniu sprawy nie jest duży wpływ spraw (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 6 lipca 2022 r., I NSP 222/22; z 23 marca 2022 r., I NSP 48/22). Podobnie trudności kadrowe nie mogą mieć zasadniczo wpływu na rozpoznawanie spraw w rozsądnym terminie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 17 lutego 2012 r., III SPP 2/12; z 6 maja 2020 r., I NSP 34/20). Należy przy tym także zaznaczyć, że już w postanowieniu z 21 marca 2006 r. Sąd Najwyższy wyraźnie wskazał, że znaczny i stale rosnący wpływ spraw oraz niewystarczająca obsada sędziów nie usprawiedliwia przewlekłości postępowania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 marca 2006 r., III SPP 13/06).

Mając jednak na uwadze powyżej podniesione okoliczności, Sąd Najwyższy na podstawie art. 12 ust. 1 u.s.p.p., oddalił skargę.

Elżbieta Karska Tomasz Przesławski Grzegorz Żmij

MR

[a.ł]

